

Het College van Burgemeester en Wethouders
van de Gemeente Wijdmeren
T.a.v. mevrouw B.R. van Henten-Meijer
Rading 1
1231 KB LOOSDRECHT

Wijdmeren, 19 juni 2017

Onderwerp: Advies over het toelatingsdocument Jeugd GGZ

Geacht College,

Op 2 juni 2017 heeft de Adviesraad Sociaal Domein het concept toelatingsdocument Jeugd GGZ met bijlagen ontvangen. In de aanbiedingsbrief is aangegeven dat het advies uiterlijk 20 juni 2017 moet zijn ingediend.

Twee leden van de adviesraad hebben op persoonlijke titel inbreng gehad in een werkgroep bestaande uit leden van adviesraden in de regio. Op dat moment waren er geen concept stukken beschikbaar.

Gelet op de complexiteit van het onderwerp vindt de adviesraad de reactietermijn te kort.

Daarom maken we in deze brief een aantal opmerkingen over het toelatingsdocument zonder dat de pretentie bestaat dat het een afgewogen advies is.

Daarbij wordt opgemerkt dat het ons toegestuurde concept toelatingsdocument nog geen voltooid stuk is aangezien duidelijk is dat het stuk hier en daar nog (inhoudelijk) moet worden aangevuld.

Memo van de werkgroep JGGZ d.d. 24 mei 2017

Met de stukken is een memo van 24 mei 2017 van de werkgroep JGGZ aan de stuurgroep 18- en directieoverleg SD meegestuurd. In dit memo wordt een aantal (strategische) uitgangspunten beschreven, waarvan het de adviesraad op dit moment niet duidelijk is of deze op lokaal niveau (lees: Wijdmeren) op juiste wijze zijn afgestemd. Voor zover dit wel het geval mocht zijn, is op basis van voortschrijdend inzicht wellicht heroverweging op zijn plaats. De strategische keuzes hebben wel hun weerslag gevonden in het toelatingsdocument. Over een aantal uitgangspunten is door de Adviesraad in het verleden geen advies uitgebracht.

Een aantal van deze keuzes worden op voorhand positief door de Adviesraad gewaardeerd, zoals de beoogde centrale rol van het Consultatie- en Adviesteam. De positionering van (gemeentelijke) uitvoeringsdiensten (of SWT's) als dé deskundigen op het gebied van jeugdhulp en regievoering is ons inziens minder vanzelfsprekend.

De Adviesraad behoudt zich het recht voor om over deze keuzes een separaat advies uit te brengen.

Consultatie- en Adviesteam

De positionering van dit team in de zorgprocessen wordt door de Adviesraad positief gewaardeerd. De Adviesraad wenst wel graag een nadere toelichting over de positionering binnen de organisatie van de regio. Waar is het team organisatorisch geplaatst? Aan wie is het team verantwoording schuldig. Is er een statuut dat de onafhankelijkheid van het team en de vertrouwelijkheid van de informatie waarborgt. Wat is de beoogde samenstelling van het team. Wat de feitelijke samenstelling van het team is, wordt niet helemaal duidelijk.

Informatie over het team is op de website van de regio te vinden onder Inkoop en contractbeheer SD. Daarmee wordt gesuggereerd dat het team een rol speelt bij de uitvoering van de inkoop en het contractbeheer en dat informatie die bij C & A team binnen komt een rol speelt in het inkoopproces.

Het lijkt ons niet de bedoeling dat deze indruk wordt gewekt. Het lijkt ons ook ongewenst.

Ten aanzien van het C & A team wil de Adviesraad de suggestie doen om hierin een jeugdpsychiater op te nemen.

Duur van de overeenkomst

De overeenkomst heeft een looptijd van één jaar en kan vervolgens drie maal met een jaar worden verlengd. Als reden wordt aangegeven dat gemeenten een relatieve onbekendheid hebben met de jeugd GGZ en de evaluatie en aanpassingsmogelijkheid van de nieuwe inrichting van de bekostiging van de jeugd GGZ. Naar de mening van de Adviesraad wordt hierbij ten onrechte voorbij gegaan aan de noodzaak van zorgcontinuïteit en de behoefte van zorgverleners om in deze onzekere tijden zicht op continuïteit te hebben.

Eénzijdigheid van de overeenkomst

Zoals niet ongebruikelijk is bij contracten met de overheid is ook hier sprake van en grote éénzijdigheid aan de kant van de overheid. Een korte looptijd, de mogelijkheid om éénzijdig de overeenkomsten te wijzigen. Opzegging door de zorgverleners kan onder strikte voorwaarden en kan in voorkomende gevallen behoorlijke kosten met zich meebrengen, terwijl voor de zorgverleners niets is geregeld. Ook de indexatieclausules zijn zeer defensief in het voordeel van de gemeenten. De declaratie moet uiterlijk 30 dagen na beëindiging van de behandeling worden ingediend op straffe van verlies van de vergoeding. Hier lijkt het recht van de sterkste zijn werk te doen. Zorgaanbieders zullen hiertegen toch op enigerlei wijze moeten wapenen, het geen ten koste van de continuïteit en kwaliteit van de zorg kan gaan.

Wat de Adviesraad mist, is het sociaal co-ondernemerschap, waarbij op basis van gelijkwaardigheid samen met zorgaanbieders wordt gewerkt aan verbetering van de zorg. Onder punt 5.5 is een aantal zinnen gewijd aan innovatie. Er lijkt een innovatie budget beschikbaar te zijn. Het initiatief voor innovatie lijkt geheel aan de aanbieders te worden overgelaten. Er wordt niet meer over gezegd dan dat innovatieve zorgaanbieder naar verwachting een stijging van hun aantallen cliënten en omzet tegemoet kunnen zien. De gemeenten zijn verder passief en lijken af te wachten welke initiatieven de aanbieders nemen. Enigerlei vorm van samenspraak, dialoog of afgestemde strategie lijkt afwezig.

Eigen regie en eigen kracht

Deze termen vallen regelmatig in het document, terwijl de doelgroep daartoe in veel gevallen niet in staat is. Het gaat om jongeren, die bovendien in een benarde positie zitten. Daar wordt in het document onvoldoende rekening mee gehouden.

Ontzorgen en normaliseren

De Adviesraad kan zich aan de ene kant wel wat voorstellen bij dit uitgangspunt, maar ziet wel een gevaar. Het afgelopen halfjaar is veel gepubliceerd over het op een te laag niveau insteken van de zorg, waardoor de problemen zich in een aantal gevallen heftiger ontwikkelen dan nodig was. Dat is ook in het document terug te vinden. Bij de toewijzingscriteria VZO staat onder meer: "Ouders hebben al via ambulante zorg de ernstige opgroei-, opvoed en/of gedragsproblemen proberen te overkomen". Dit suggereert een dwingende volgtijdelijkheid, waardoor de problemen mogelijk erger worden dan nodig was geweest.

Het is van belang dat zorg zo snel mogelijk op het juiste niveau wordt ingestoken en dat de beoordeling van dergelijke situaties met voldoende deskundigheid plaatsvindt.

Ambulante jeugdhulp

Bij de toewijzingscriteria staat dat een huisarts zonder meer een verwijzing kan geven voor jeugdhulp 0. Jeugdhulp 2-6 en verder vraagt een goede onderbouwing en bijgeleverde stukken over het functioneren van het kind binnen de school. Hier worden naar de mening van de Adviesraad onnodige barrières opgeworpen die de verwijzingsbevoegdheid van de huisarts onnodig beperken. Niet uit te sluiten is dat de bedoelde onderbouwing nut kan hebben, maar kinderen zijn soms goed in staat om problemen te verbergen of compenseren en leerkrachten zijn niet altijd in staat of vaardig om problemen te herkennen.

Dit staat nog los van de vraag wie deze onderbouwing of bijgeleverde stukken moet gaan opvragen en wat er gebeurt als uit die onderbouwing en bijgeleverde stukken geen nadere informatie komt, terwijl de huisarts op grond van zijn deskundigheid meent dat een ambulante jeugdhulp 2 of hoger noodzakelijk is.

Procedurale eisen

Als eis 23 is opgenomen dat het opdrachtgever is toegestaan verwachte en onverwachte controle uit te voeren op de inhoudelijke kwaliteit van de ondersteuning. Als hiermee wordt bedoeld dat opdrachtgever inhoudelijke kennis van het dossiers van individuele casussen verkrijgt en de privacy van cliënten in het geding is, dan vindt de Adviesraad dat onaanvaardbaar.

Daarnaast kan het niet de bedoeling zijn dat gemeenten de bestaande toezicht structuren bij de zorgaanbieders doorkruisen of toezichtdomeinen betreden die bij wet of op wettelijke basis aan andere autoriteiten zijn toegewezen.

Onvolkomenheden in het concept

Zoals eerder is aangegeven, moet het document nog worden aangevuld en hier en daar gecorrigeerd, bijvoorbeeld:

- De tabellen 3 en 5 (overzicht percelen) sluiten niet op elkaar aan en
- Uit tabel 10 blijkt dat iemand met WO+ hetzelfde uurtarief heeft als iemand op MBO-niveau.
- In paragraaf 1.11 ontbreken de adviesraden van de Weesp en Wijdmeren in de opsomming.

Bij 1.2 wordt melding gemaakt van “de vereiste minimale kwaliteit”. Dit suggereert dat gewerkt wordt met minimale kwaliteitseisen, terwijl bekend is dat Regio Gooi en Vechtstreek de lat hoger legt. Voorgesteld wordt om de volgende formulering te hanteren: “Subdoel is het afsluiten van

overeenkomsten met Opdrachtnemers, die tegen vastgestelde tarieven zorg kunnen leveren die voldoet aan of uit gaat boven de door Opdrachtgever gehanteerde kwaliteitseisen”.

Tot slot

Wij zijn graag bereid deze brief nader toe te lichten.

Hoogachtend,
namens de Adviesraad Sociaal Domein Wijdmeren.

w.g. M.J. Vredenduin